

باسمه تعالی

سخن سردبیر

دل اگر بند به حق پنجمی است
ورز حق بیکانه کرده کافری است
علم را بی سوز دل خوانی شراست
نور او تاریکی بحر و بر است
(اقبال لاهوری)

بار دیگر توفیق الهی یار شد تا با همت همکاران نسخه ای دیگر از فصلنامه مطالعات حقوق عمومی منتشر شده و در اختیار اساتید و دانشجویان و علاقه مندان قرار گیرد.

در این راه نه چندان هموار همکاران بسیاری تقبل زحمت فرموده و در کار تدوین، داوری، ویرایش و چاپ ما را یاری فراوان نموده‌اند که اگر نبود همت بلند و تلاش‌های این عزیزان اکنون در این مرحله نبودیم.

مقاله اول این شماره نگاهی است به اصل احتیاطی در حقوق بین الملل محیط زیست که طی آن نویسندگان محترم تلاش نموده‌اند ارتباط اقدام و فعل زیان‌بار به محیط زیست را با دلایل حقوقی به اثبات رسانند و با توجه به اهمیت راهبردی منابع و منافع اقتصادی، اصل نوینی چون اصل احتیاط را در اثبات این مهم تحلیل نمایند.

در مقاله دوم که در حوزه حقوق عمومی تنظیم شده به بررسی نظرات یورگن هابرماس در مشروعیت دولت پرداخته و از آنجاکه هابرماس مشروعیت سرمایه‌داری لیبرال را به چالش کشیده، نویسنده از منظر حقوق عمومی این مهم را تحلیل نموده است.

وجود نگرش سیستمی به عنوان لازمه یک نظام پویا نظری است که در مقاله سوم و با نگاهی به ماده ۵۱ منشور سازمان ملل متحد به آن پرداخته شده است. به باور نویسنده محترم این بینش علاوه بر ارائه تصویری جامع از یک پدیده، تنها راه شناخت آن نیز می باشد.

مقاله چهارم در حوزه حقوق اداری تلاش دارد تا تعدیل در قراردادهای اداری را به عنوان موضوع بحث‌انگیز در حوزه قواعد حقوق عمومی قراردادها که در حقوق فرانسه پیش بینی شده است لیکن در حقوق اداری ایران کمتر به آن توجه شده است را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد.

یکی از موضوعات مناقشه آمیز در رویه دیوان بین المللی دادگستری پذیرش ادله شفاهی و شهادت می باشد که در مقاله پنجم نویسنده محترم تلاش دارد آن را در پرتو آرا و رویه این مرجع بین المللی مورد کنکاش قرار دهد.

تحولات عناصر تشکیل دهنده دولت که از دیر باز محل بحث بوده و سرانجام در کنوانسیون مونته ویدئو ۱۹۳۳ به چهار مورد محدود شده است با توجه به ظهور عناصری چون حق تعیین سرنوشت و منع توسل به زور به عنوان مؤلفه های جدید مورد بررسی و تحلیل نویسندگان محترم ششمین مقاله این شماره می باشد.

حوزه افغانستان و نگاه جامعه بین الملل به آن در نیم قرن گذشته و تحولات جدید در این حوزه موضوع مقاله بعدی است که از نگاه پژوهشگری از کشور افغانستان مورد کنکاش واقع شده است. و بالاخره نقش دیوان کیفری بین المللی در رسیدگی به جرائم رژیم صهیونیستی در طول جنگ های ۲۲ روزه غزه موضوع اصلی آخرین مقاله این شماره است.

ضمن تشکر از کلیه نویسندگان محترم و درخواست برای استمرار این همکاری، امید است که این شماره نیز مورد استفاده صاحب نظران، اندیشمندان، اساتید و دانشجویان محترم واقع شود و چون گذشته با ارسال نظرات ارزشمند خود ما را در غنا بخشیدن به اعتبار فصلنامه یاری نمایند. با امید به این که آموخته هایمان را عمل کنیم تا خدای ناکرده مصداق کسی نباشیم که رنج بیهوده برد و سعی بی فایده کرد، چرا که گفته شده است علم از بهر دین پروردنست نه از بهر دنیا خوردن.

عالم که به اخلاص نیاراسته خود را

علمش به حجابی شده تفسیر و دگر هیچ

در بارگه دوست نبردیم و ندیدیم

جز نامه سر بسته به تقصیر و دگر هیچ

(امام خمینی ره)